

AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO IM. BRONISŁAWA CZECHA W KRAKOWIE

KARTA PRZEDMIOTU

obowiązuje studentów, którzy rozpoczęli studia w roku akademickim 2013/2014

Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu

Kierunek studiów: Wychowanie Fizyczne II stopnia

Profil: Ogólnoakademicki

Forma studiów: Stacjonarne

Kod kierunku: 16.1

Stopień studiów: II

Specjalności: bez specjalności

1 PRZEDMIOT

NAZWA PRZEDMIOTU	Wychowanie fizyczne specjalne
NAZWA PRZEDMIOTU W JĘZYKU ANGIELSKIM	Special [Adapted] Physical Education
KOD PRZEDMIOTU	WFIS16.1 ASC12
KATEGORIA PRZEDMIOTU	Przedmioty kierunkowe
LICZBA PUNKTÓW ECTS	4.00
JĘZYK WYKŁADOWY	polski
SEMESTRY	3

2 FORMA ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN W PLANIE STUDIÓW

SEMESTR	WYKŁAD	ĆWICZENIA	ZAJĘCIA LABORATORYJNE	ZAJĘCIA PRAKTYCZNE	SEMINARIUM DYPLOMOWE
3	28	28	0	0	0

3 CELE PRZEDMIOTU

Cel1 Celem nauczania przedmiotu jest zapoznanie studentów ze specyfiką wychowania fizycznego w szkołach specjalnych, wskazaniami i przeciwwskazaniami do wysiłku fizycznego u dzieci z dysfunkcjami narządu ruchu, narządu wzroku, narządu słuchu, z niepełnosprawnością intelektualną oraz z chorobami przewlekłymi, a także ze sposobami adaptacji różnych form ruchu do potrzeb i możliwości dzieci niepełnosprawnych.

4 WYMAGANIA WSTĘPNE

- 1 Znajomość anatomii układu kostnego, mięśniowego i nerwowego, podstaw fizjologii oraz metodyki nauczania wychowania fizycznego.
- 2 Znajomość metodyki nauczania wychowania fizycznego oraz zasad budowy lekcji wychowania fizycznego, toków różnego typu lekcji, zasad i metod nauczania oraz form prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.
- 3 Znajomość przepisów letnich i zimowych dyscyplin sportowych uprawianych przez osoby pełnosprawne.

5 EFEKTY KSZTAŁCENIA

- EK1 Wiedza: Posiada rozszerzoną wiedzę i zna szczegółową terminologię psychologiczną i pedagogiczną, niezbędną do realizacji wychowawczych, opiekuńczych, dydaktycznych zadań szkoły, w tym dostosowywania programu nauczania do potrzeb i możliwości uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- EK2 Wiedza: Potrafi wdrażać zindywidualizowane zadania i treści poprzez zastosowanie odpowiednio dobranych metod kształcenia uwzględniających możliwości uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Potrafi rozpoznawać i korygować błędy oraz zaniedbania w praktyce
- EK3 Wiedza: Potrafi komunikować się i współpracować z osobami, będącymi podmiotami działalności edukacyjnej oraz z innymi osobami współdziałającymi w procesie dydaktyczno-wychowawczym i specjalistami wspierającymi ten proces.

6 TREŚCI PROGRAMOWE

WYKŁAD

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W1	Definicje podstawowych pojęć z zakresu wychowania fizycznego specjalnego. Cele oraz zadania wychowania fizycznego w szkołach specjalnych. Przegląd specyficznych metod, form i środków stosowanych w wychowaniu fizycznym dzieci oraz młodzieży z uszkodzonym narządem wzroku, narządem słuchu, niepełnosprawnych intelektualnie, przewlekle chorych i kalekich. Znaczenie organizacji sportowych w rewalidacji osób niepełnosprawnych sensorycznie, ruchowo, intelektualnie.	2
W2	Wychowanie fizyczne w szkołach dla dzieci i młodzieży niewidomej oraz słabowidzącej. Definicja ślepoty. Przyczyny uszkodzenia narządu wzroku. Charakterystyka rozwoju psychofizycznego oraz sprawności fizycznej dzieci i młodzieży z uszkodzeniem narządu wzroku. Znaczenie zmysłów w orientacji przestrzennej dzieci niewidomych. Metodyka nauczania ruchu osób niewidomych. Przeciwwskazania okulistyczne do wykonywania ćwiczeń fizycznych.	3
W3	Wychowanie fizyczne w szkołach dla dzieci i młodzieży niesłyszącej oraz niedosłyszącej. Pojęcie głuchoty. Przyczyny uszkodzenia narządu słuchu. Klasyfikacja. Proces nauczania ruchu dzieci niesłyszących. Charakterystyka rozwoju psychofizycznego i sprawności fizycznej dzieci i młodzieży niesłyszącej. Komunikacja z osobami niesłyszącymi. Praktyczne zalecenia poprawiające efektywność lekcji wychowania fizycznego.	3

WYKŁAD

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W4	Wychowanie fizyczne w szkołach dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną. Definicja. Współczesne określenia. Zmiany w podejściu społeczeństwa do niepełnosprawności intelektualnej. Etiologia niepełnosprawności intelektualnej. Klasyfikacja. Charakterystyka osób z obniżonym potencjałem intelektualnym specyficzne naruszenia sprawności psychofizycznych. Proces nauczania ruchu. Specyfika aktywności sportowej osób niepełnosprawnych intelektualnie.	3
W5	Program i działalność Olimpiad Specjalnych w kulturze fizycznej dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną. Misja i filozofia. Dyscypliny sportowe uprawiane przez osoby z niepełnosprawnością intelektualną w ramach Olimpiad Specjalnych. Wyrównywanie szans w rywalizacji sportowej osób z niepełnosprawnością intelektualną. Inne programy aktywizujące osoby niepełnosprawne, ich rodziny oraz środowisko społeczne.	3
W6	Wychowanie fizyczne w szkołach dla dzieci przewlekle chorych. Rola wychowania fizycznego w rewalidacji dzieci przewlekle chorych. Wychowanie fizyczne dla dzieci z uszkodzeniem narządu ruchu. Etiologia najczęstszych przyczyn uszkodzenia narządu ruchu u dzieci i młodzieży. Wpływ niepełnosprawności ruchowej na rozwój psychospołeczny dziecka. Charakterystyka możliwości ruchowych oraz wydolności dzieci z uszkodzeniem narządu ruchu. Praktyczne zalecenia poprawiające efektywność zajęć wychowania fizycznego.	3
W7	Program oraz działalność organizacji sportowych dla dzieci i młodzieży z uszkodzeniem narządu ruchu. Program i filozofia Fundacji Aktywnej Rehabilitacji. Poradnictwo, turnusy rehabilitacyjne (warunki udziału, cel, uczestnicy i kadra, metody), kontynuacja. Formy aktywności ruchowej uprawiane przez osoby po urazie rdzenia kręgowego poruszające się na wózkach.	3
W8	Wychowanie fizyczne w szkołach dla dzieci niedostosowanych społecznie. Pojęcie niedostosowania społecznego oraz jego przyczyny i przejawy. Problemy resocjalizacji osób społecznie niedostosowanych. Stan fizyczny młodzieży niedostosowanej społecznie. Rola wychowania fizycznego w procesie resocjalizacji dzieci i młodzieży niedostosowanych społecznie.	3
W9	Wychowanie fizyczne w szkołach dla dzieci przewlekle chorych. Rola wychowania fizycznego w rewalidacji dzieci przewlekle chorych. Wychowanie fizyczne dla dzieci z astmą oskrzelową, cukrzycą, padaczką, nowotworami oraz po przeszczepach. Praktyczne zalecenia poprawiające efektywność zajęć wychowania fizycznego.	3
W10	Zasady zachowania się w stosunku do osób niewidomych i słabowidzących, niesłyszących i słabosłyszących, niepełnosprawnych ruchowo oraz osób chorych przewlekle.	2
	RAZEM	28

ĆWICZENIA

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
Ć1	Zajęcia organizacyjne: omówienie organizacji zajęć na terenie uczelni oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych i szkołach specjalnych, podanie literatury i innych źródeł informacji na temat osób niepełnosprawnych (biuletyny, magazyny), przedstawienie warunków uczestniczenia w zajęciach oraz zaliczenia przedmiotu, wprowadzenie do przedmiotu: cele i zadania wychowania fizycznego w szkołach specjalnych.	2
Ć2	Cechy charakterystyczne lekcji wf z dziećmi niewidomymi: metodyka nauczania zadania ruchowego osoby niewidomej, metody i zasady kształcenia i wychowania stosowane w wychowaniu fizycznym z niewidomymi, bezpieczeństwo na lekcji wf oraz na basenie z osobami niewidomymi.	2

ĆWICZENIA

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
Ć3	Dyscypliny i konkurencje sportowe uprawiane przez osoby niewidome: podstawowe przepisy wybranych dyscyplin i konkurencji sportowych dla osób niewidomych, podział osób niepełnosprawnych na klasy startowe.	2
Ć4	Hospitacja lekcji wychowania fizycznego i zajęć ruchowych dzieci z różnymi niepełnosprawnościami: formy organizacyjne zajęć ruchowych, sposoby przewożenia osób niewidomych, metody rewalidacji, znaczenie zmysłów w poznaniu świata przez osoby niepełnosprawne - zajęcia praktyczne.	6
Ć5	Cechy charakterystyczne lekcji wf dzieci niesłyszących: znaczenie zmysłów w poznaniu świata przez osobę niesłyszącą, sposoby komunikowania się, cechy charakterystyczne lekcji wf, środki dydaktyczne stosowane u uczniów niesłyszących, nauczanie ruchu dziecka niesłyszącego, metody wf oraz formy organizacyjne, rola nauczyciela wf w procesie dydaktyczno- wychowawczym, bezpieczeństwo na lekcji wf z osobami niesłyszącymi, przeciwwskazania do wf.	2
Ć6	Specyfika wychowania fizycznego osób z niepełnosprawnością intelektualną: metody rewalidacji osób z niepełnosprawnością intelektualną, dyscypliny i konkurencje sportowe uprawiane przez osoby z niepełnosprawnością intelektualną.	2
Ć7	Specyfika wychowania fizycznego osób z chorobami przewlekłymi: cechy charakterystyczne lekcji wf m.in. z dziećmi z cukrzycą, astmą oraz padaczką, wskazania i przeciwwskazania do ćwiczeń.	2
Ć8	Wychowanie fizyczne dzieci i młodzieży z uszkodzeniem narządu ruchu: podział na grupy startowe, letnie i zimowe dyscypliny i konkurencje sportowe uprawiane przez osoby z uszkodzeniem narządu ruchu, przepisy i zasady klasyfikacji w poszczególnych dyscyplinach.	4
Ć9	Technika jazdy na wózku i asekuracja osób poruszających się na wózku, techniki przenoszenia osób z niepełnosprawnością ruchową, elementy gier sportowych uprawianych przez osoby niepełnosprawne - zajęcia praktyczne.	4
Ć10	Zaliczenie przedmiotu.	2
	RAZEM	28

7 METODY DYDAKTYCZNE

- M1 Dyskusja
- M2 Praca w grupach
- M3 Studium przypadku
- M4 Burza mózgów
- M5 Sesje rozwiązywania problemu
- M6 Wykłady
- M7 Prezentacje multimedialne
- M8 Praca z podręcznikiem

8 OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

FORMA AKTYWNOŚCI	ŚREDNIA LICZBA GODZIN NA ZREALIZOWANIE AKTYWNOŚCI
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:	
Godziny wynikające z planu studiów	56
Konsultacje przedmiotowe	0
Egzaminy i zaliczenia w sesji	2
Inne	
Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego wynikające z nakładu pracy studenta, w tym:	
Przygotowanie się do zajęć, w tym studiowanie zalecanej literatury	43
Opracowanie wyników	0
Przygotowanie raportu, projektu, prezentacji, dyskusji	16
Inne	0
SUMARYCZNA LICZBA GODZIN DLA PRZEDMIOTU WYNIKAJĄCA Z CAŁEGO NAKŁADU PRACY STUDENTA	100
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	4

9 METODY OCENY

OCENA FORMUJĄCA

F1	Ćwiczenie praktyczne
F2	Projekt zespołowy

OCENA PODSUMOWUJĄCA

P1	Egzamin pisemny
----	-----------------

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU

1	obecność oraz czynny udział w zajęciach praktycznych,
2	obecność na zajęciach teoretycznych,
3	zaliczenie zadania grupowego.

KRYTERIA OCENY

EFEKT KSZTAŁCENIA 1	
NA OCENĘ 3	Student definiuje pojęcia związane z wychowaniem fizycznym dzieci i młodzieży z różnymi dysfunkcjami oraz charakteryzuje ich stopnie w zależności od stopnia dysfunkcji intelektualnej, ruchowej lub sensorycznej. Student wymienia wskazania i przeciwwskazania do ćwiczeń występujące u osób niepełnosprawnych oraz z chorobami przewlekłymi. Student wymienia i opisuje cele wychowania fizycznego specjalnego oraz cechy charakterystyczne lekcji wychowania fizycznego osób ze specjalnymi potrzebami (w tym metody pracy, formy zajęć i środki dydaktyczne).
NA OCENĘ 4	Student opisuje cechy charakterystyczne lekcji wychowania fizycznego osób ze specjalnymi potrzebami. Wymienia organizacje, stowarzyszenia, fundacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie aktywności ruchowej. Student wymienia i dobiera dyscypliny sportowe w zależności od możliwości osób ze specjalnymi potrzebami.
NA OCENĘ 5	Student opisuje filozofię i działalność organizacji, stowarzyszeń, fundacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie aktywności ruchowej. Proponuje ćwiczenia osobom z różnymi potrzebami dostosowane do ich możliwości przestrzegając zasad bezpieczeństwa. Opisuje dyscypliny sportowe, przepisy, klasyfikację uprawiane przez osoby niepełnosprawne

EFEKT KSZTAŁCENIA 2	
NA OCENĘ 3	Student dobiera ćwiczenia osobom ze specjalnymi potrzebami dostosowane do ich możliwości przestrzegając wskazań i przeciwwskazań do ćwiczeń oraz zasad bezpieczeństwa.
NA OCENĘ 4	Student tworzy poprawny konspekt zajęć ruchowych dla osób ze specjalnymi potrzebami wykorzystując odpowiednie metody, formy i środki dostosowane do potrzeb i możliwości ćwiczących. Z pomocą nauczyciela zauważa popełnione błędy i je poprawia.
NA OCENĘ 5	Student tworzy poprawny konspekt zajęć ruchowych dla osób ze specjalnymi potrzebami wykorzystując odpowiednie metody, formy i środki dostosowane do potrzeb i możliwości ćwiczących. Samodzielnie zauważa popełnione błędy oraz proponuje sposoby ich poprawy. Student potrafi krytycznie oceniać pracę innych.
EFEKT KSZTAŁCENIA 3	
NA OCENĘ 3	Student wykazuje bierną postawę w komunikacji z podmiotami działalności edukacyjnej oraz brak zainteresowania współpracą ze specjalistami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy.
NA OCENĘ 4	Student komunikuje się używając języka dostosowanego do poziomu podmiotów działalności edukacyjnej. Okazuje zainteresowanie i szacunek w stosunku do osób będącymi podmiotami działalności edukacyjnej oraz innych osób współdziałających w procesie dydaktyczno-wychowawczym.
NA OCENĘ 5	Student z własnej inicjatywy nawiązuje kontakt z podmiotami działalności edukacyjnej. Pomaga i chętnie współpracuje ze specjalistami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy.

10 MACIERZ REALIZACJI PRZEDMIOTU

EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	ODNIESIENIE DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH	CELE PRZEDMIOTU	TREŚCI PROGRAMOWE	METODY DYDAKTYCZNE	SPOSOBY OCENY
EK1	K_W19	Cel1	W1 W2 W3 W4 W5 W6 W7 W8 W9 W10 Ć2 Ć3 Ć5 Ć6 Ć7 Ć8	M1 M2 M4 M6 M7 M8	F2 P1
EK2	K_U08	Cel1	W10 Ć2 Ć4 Ć5 Ć7 Ć9	M2 M3 M4 M5 M6	F1 F2
EK3	K_U04	Cel1	W10 Ć4	M2 M3 M5	F1 F2

11 WYKAZ LITERATURY

LITERATURA PODSTAWOWA:

- 1 Marchewka A. — *Wychowanie fizyczne specjalne*, Kraków, 2001, AWF Kraków
- 2 Zwierzchowska A., Gawlik K. — *Wychowanie fizyczne dzieci i młodzieży niesłyszącej i słabo słyszącej.*, Katowice, 2005, AWF Katowice
- 3 Gawlik K., Zwierzchowska A. — *Wychowanie fizyczne niewidomych i słabo widzących.*, Katowice, 2004, AWF Katowice
- 4 Gawlik K., Zwierzchowska A. — *Wychowanie fizyczne dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną*, Katowice, 2004, AWF Katowice

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- 1 **Orzech J., Sobiecka J.** — *Sport osób niepełnosprawnych*, Kraków, 1989, AWF Kraków
- 2 **Kowalik S.** — *Kultura fizyczna osób z niepełnosprawnością*, Gdańsk, 2009, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne
- 3 **Kosmol A.** — *Teoria i praktyka sportu niepełnosprawnych*, Warszawa, 2008, AWF Warszawa

12 INFORMACJE O NAUCZYCIELACH AKADEMICKICH

OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA KARTĘ

dr Marta Kądziołka (kontakt: marta.kadziolka@awf.krakow.pl)

OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT

dr Marta Kądziołka (kontakt: marta.kadziolka@awf.krakow.pl)

dr Joanna Sobiecka (kontakt: joanna.sobiecka@awf.krakow.pl)

dr Paweł Żychowicz (kontakt: pawel.zychowicz@awf.krakow.pl)

13 ZATWIERDZENIE KARTY PRZEDMIOTU DO REALIZACJI

(miejscowość, data)	(odpowiedzialny za przedmiot)	(kierownik)	(dziekan)
---------------------	-------------------------------	-------------	-----------

PRZYJMUJĘ DO REALIZACJI (data i podpisy osób prowadzących przedmiot)

.....
.....
.....